

Фурс М. Ю.*, Парфіненко А. Ю.**
СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ КИТАЮ

*Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу,
*студентка кафедри туристичного бізнесу
**кандидат історичних наук, доцент
м. Харків, Україна*

На сьогодні Китай є одним із світових лідерів із надання туристичних послуг. Туристичний ринок країни різноманітний своїми пропозиціями: готельною індустрією, видами туризму, транспортом та ін. Зважаючи на зростання інтересу до туристичного ринку КНР та можливості його розвитку, вивчення досвіду становить значний науковий інтерес у галузі світового господарства.

Проблемам розвитку туризму присвячені праці як вітчизняних так й провідних закордонних вчених фахівців-практиків з економіки туризму

Ю. І. Блохіна, Грицак Ю.П., В. Г. Гуляєва, І. В. Зоріна, В. А. Квартального, В. М. Козирева, Г. А. Папирян, Р. Ю. Попової та ін. [6]

Мета статті – визначити сучасний стан та перспективи розвитку туристичного ринку Китаю.

Відповідно до мети поставлено такі завдання:

- проаналізувати основні показники розвитку туризму Китаю;
- виявити місце Китаю в системі міжнародного туризму та порівняти рівень розвитку туристичного ринку країни з іншими європейськими країнами;
- визначити основні туристичні ареали Китаю;
- виявити основні проблеми й перспективи розвитку туристичного ринку в умовах азіатських інтеграційних процесів.

У системі туристичного районування світу Китай відносять до Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону [1], його територія різноманітна, що саме і сприяє розвитку усіх видів туризму. Ландшафтні особливості Китаю надають місцевим і закордонним туристам широкі можливості відпочинку.

Важливим фактором розвитку туристичного ринку є географічне положення країни. Перебуваючи в центрі перетину основних авіаційних, залізничних і шосейних магістралей, Китай став важливим транзитним центром Азії. Вдале розміщення в центрі Азії вигідно вирізняє цю країну серед інших азіатських держав і робить її доступною для транспорту та привабливою для численних закордонних туристів. Ці умови надають КНР право конкурувати на ринку туризму не тільки азіатських, але й європейських країн.

Дослідження минулого року відображають туристичну конкурентоспроможність КНР серед інших країн за 2011 рік [12] (рис.1). За даними ВТО, конкурентоспроможність Китаю у 2011 році збільшилася майже в два рази (85%), а в середньому у світі – до 39%. Китай є одним з ключових драйверів зростання туризму.

Рис.1. Індекс конкурентоспроможності країн 2011р. [12]

Наявні природні умови, добре розвинуті транспортні шляхи, а також достатня матеріально-технічна база туризму – усе це сприяє постійно високому інтересу туристів до цієї країни. Тому не дивно, що сьогодні туристичний ринок Китаю входить до числа країн-лідерів за доходами від міжнародного туризму (рис2).

Рис.2 Країни-лідери туристичних ринків за доходами від міжнародного туризму в 2011 р. [10],[6]

Валютна виручка від міжнародного туризму Китаю в 2011 року досягла 48,5 млрд дол США, склавши 6,5% від загального обсягу експорту країни (рис. 2). За

цими двома показниками Китай зайняв 4-е і 7-е місця у світі [9],[7]. У цьому ж році число туристів, котрі відвідали Китай з-за кордону перевищило 60,6 млн чоловік (рис 3).

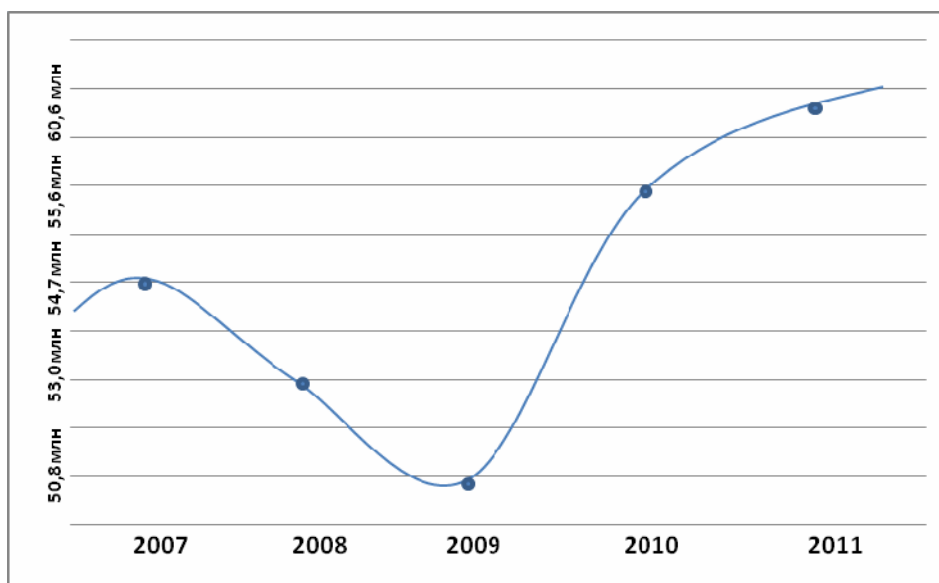

Рис 3. Кількість іноземних туристів, які відвідали Китай протягом 2007 – 2011 рр.
[2],[4],[9],[3]

Такого високого рейтингу Китай досяг значною мірою за рахунок високо розвинутої туристичної інфраструктури. За кількістю готельних місць Китай займає одне з лідируючих місць серед країн ЄС, маючи близько 10481 готелів та закладів готельного типу [9]. Основний фонд туристичного житла КНР становлять невеликі готелі. Вони достатньо оснащені необхідною інфраструктурою й містять велику кількість різноманітних засобів активного відпочинку, лікування та заняття спортом, що є позитивним чинником для тривалого перебування туристів.

Туристичний потенціал Китаю різносторонній і в культурному плані. Чудові архітектурні пам'ятки, собори, палаци та інші культурні об'єкти сприяють розвитку культурно-пізнавального туризму. Країна має багату історичну спадщину, велику кількість музеїв, чимало з них присвячено видатним діячам Китаю. Найбільш відвідуваними туристичними об'єктами Китаю є Велика китайська стіна, Храм Неба, Літній дворець, гора Хеншань, місто Сіань, Гуанчжоу, Хайнань та ін.

Серед головних туристичних ареалів КНР слід виділити Пекін. Це район альпінізму, туризму, відомий у світі завдяки високому рівню розвитку культурно-пізнавального туризму та машинної індустрії. На сході від столиці міститься ще один потужне водне туристичне місто Шанхай, до якого входить відома річка Янцзи. Місто Сіань, яке внесено в список ЮНЕСКО в 1987 році. Місто Гуанчжоу раніше було відоме як Кантон – столиця провінції Гуандун, політичний, економічний, науково-

технічний, освітній, культурний і транспортний центр всього південного Китаю [8].

Загалом землі північного Китаю спеціалізуються на зимовому відпочинку. У східних та південних краях Китаю кількість потоків туристів більша в літній період. Щодо оздоровчо-лікувального туризму, то найбільшого розвитку він досяг у Хайнань, південній частині Китаю, тут розвивається лікувально-бальнеологічні види туризму.

Інтенсивний розвиток туризму Китаю (особливо масового туризму) у багатьох випадках має несприятливі соціальні та екологічні наслідки у зв'язку із надмірним навантаженням на екосистему й інфраструктуру. До екологічних проблем, які посилюються завдяки туризму, належить, зокрема, вилучення земель для будівництва доріг та аеропортів, забруднення повітря через туристичні подорожі, утилізація сміття й стічних вод, що в поєднанні із загальними тенденціями стимулює розробку альтернативних туристичних пропозицій (наприклад розвиток екологічного туризму) [5].

Таким чином, Китай володіє значним рекреаційно-туристичним потенціалом, який щороку активізує покращення соціального, економічного життя країни. Це, зі свого боку, сприяє створенню більш сильної національної економіки, адже завдяки туризму в країну надходить велика кількість коштів. Використання новітніх технологій в туризмі й суміжних галузях економіки сприяють збереженню позицій Китаю на ринку туристичних послуг.

Політична, соціальна і фінансова інтеграція, створює оптимальні умови для розвитку й удосконалення готельної, транспортної, торговельної інфраструктури та інших ресурсів туристичного ринку Китаю. А також покращить забезпечення безпеки туристів під час подорожей, охорони й дбайливого використання в цілях туризму навколишнього середовища. Є підстави стверджувати, що туристичний ринок Китаю має значний потенціал і хороші перспективи для розвитку в майбутньому.

Література: 1. Парфіненко А.Ю. Туристичне країнознавство/А.Ю. Парфіненко – Харків: Бурун Книга, 2009; 2. *Whe world bank* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.worldbank.org/country/china>; 3. *China national tourism office* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.cnto.org/chinastats_2010ArrivalsByAgeSex.asp; 4. *Travel & tourism Competitiveness Report 2011* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scribd.com/doc/49473673/Travel-Tourism-Competitiveness-Report-2011>; 5. Туристический рынок – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wiseowl.ru/showwork/414/>; 6. Помічник студента – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.vector-study.ru; 7. *Bibliofond* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bibliofond.ru/view.aspx?id=89548#1>; 8. *Все о туризме* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/books_ukr/pucentejlo37.htm; 9. Туризм для студента – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tourism-book.com/books/book-48/chapter-1517/>; 10. *MNS рынок* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://money.ru.msn.com/news/242355/>; 11. *SinOptiK* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vkurse.ua/ua/economics/za-god-vyrosli-na-4-7-sostaviv-919-mlrd.html>; 12. *Tourism & Travel Competitiveness 2011 Report* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: wtcc.org.